

PS-II.431.4.41.2019.EJ

**Pan
Zbigniew Kowalski
Wójt Gminy Płoskinia**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.) zespół kontrolujący Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 16-18 października 2019 r. kontrolę realizacji zadań własnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Płoskinia. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 18 października 2019 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Pana w dniu 27 listopada 2019 r., bez wniesienia zastrzeżeń, realizacja zadań ustawowych w Gminie Płoskinia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w realizacji zadań z zakresu:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenia poradnictwa dotyczącego przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenia działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w realizacji zadań z zakresu prowadzenia, przez pracowników socjalnych ośrodka pomocy społecznej, interwencji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, które wskazuję poniżej:

1. Niewszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A”, pomimo powzięcia, w toku czynności służbowych, podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wskazanego w art. 9d ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245).
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Ograniczenie możliwości podejmowania kompleksowych, interdyscyplinarnych działań na rzecz rodziny dotkniętej przemocą.
Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Pracownik socjalny, który powziął w toku czynności służbowych podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
2. Niepowołanie Zespołu Interdyscyplinarnego pomimo, że wygasła kadencja Zespołu wcześniej powołanego, co było niezgodne z zapisem § 4 ust. 1 Uchwały Nr XXXXI/252/2010 Rady Gminy Płoskinia z dnia 29 października 2010 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Płoskini oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania i stanowiło o braku realizacji przez Gminę Płoskinia obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy nakładającego na gminę obowiązek utworzenia zespołu interdyscyplinarnego.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Niezapewnienie ciągłości realizacji zadań w zakresie integrowania i koordynowania działań podmiotów oraz specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczących w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Wójt Gminy Płoskinia.

3. Działanie Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego bez podstawy prawnej, tj. po wygaśnięciu kadencji Zespołu przez który została wybrana do pełnienia tej funkcji.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak formalnej odpowiedzialności za realizowanie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Brak udokumentowania okoliczności wypełnienia formularza „Niebieska Karta - A” w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, co było niezgodne z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia, czy podejmowane w ramach procedury czynności wobec dziecka, co do którego istniało podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie były prowadzone zgodnie z § 5 ust. 1 lub 2 rozporządzenia, tj. w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego lub w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przedstawiciel GOPS wypełniający formularz „Niebieska Karta - A”.

5. Realizowanie procedury wobec dziecka, co do którego istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie, bez udziału osób reprezentujących jego interes, tj. bez obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego, co było niezgodne z zapisem § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Naruszenie interesów dziecka w procedurze.

Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członkowie grupy roboczej realizujący procedurę.

6. Powoływanie grup roboczych w składzie nieadekwatnym do problemów występujących w rodzinach objętych procedurą, co było niezgodne z art. 9a ust. 11 i 12 ww. ustawy.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Ograniczenie możliwości podejmowania kompleksowych, interdyscyplinarnych działań na rzecz rodzin, które były objęte procedurą.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

7. Brak udokumentowania zaproszenia osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na spotkanie grupy roboczej, co było niezgodne z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia, czy osoba, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie została zaproszona na posiedzenie grupy roboczej.

Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Członkowie grupy roboczej realizujący procedurę.

8. Brak udokumentowania wezwania osoby, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie grupy roboczej, co było niezgodne z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia, czy osoba, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie została wezwana na posiedzenie grupy roboczej.

Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

9. Nieudokumentowanie okoliczności wypełnienia formularzy „Niebieska Karta - C”, co było niezgodne z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia, czy wypełnienie formularzy „Niebieska Karta - C” odbyło się zgodnie z § 8 ust. 2 lub 5 ww. rozporządzenia.

Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Członkowie grup roboczych realizujący procedury.

10. Niewypełnienie formularzy „Niebieska Karta - C”, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wskazanego w § 8 ust. 2 lub 5 ww. rozporządzenia.
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak opracowanych indywidualnych planów pomocy.
Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Członkowie grup roboczych powołani do realizacji procedur.
11. Niepodjęcie działań określonych rozporządzeniem w stosunku do osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wskazanego w § 16 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ww. rozporządzenia.
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Niedopełnienie obowiązków określonych rozporządzeniem, w tym niezapewnienie pomocy osobie, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Członkowie grupy roboczej realizujący procedurę.
12. Niewskazanie w indywidualnych planach pomocy działań dla przedstawicieli wszystkich podmiotów uczestniczących w realizacji procedury „Niebieskie Karty” - członków grup roboczych, co było niezgodne z § 16 ust. 2 ww. rozporządzenia.
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Zmniejszenie efektywności podejmowanych działań pomocowych wobec rodzin, które były objęte procedurą.
Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.
13. Nieudokumentowanie okoliczności wypełnienia formularzy „Niebieska Karta - D”, co było niezgodne z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia, czy wypełnienie formularzy „Niebieska Karta - D” odbyło się zgodnie z § 8 ust. 6 ww. rozporządzenia.
Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Członkowie grupy roboczej realizujący procedury.
14. Nieudokumentowanie realizacji, przez członków grup roboczych, indywidualnych planów pomocy w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wskazanego w art. 9b ust. 3 pkt 3 ww. ustawy i § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia, czy działania zaplanowane wobec rodzin, które były objęte procedurą, zostały zrealizowane.
Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Członkowie grup roboczych realizujący procedury - przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i oświaty.
15. Brak opisu zrealizowanych działań w protokołach z zakończenia procedury, co było niezgodne z zapisem § 18 ust. 2 pkt 3 ww. rozporządzenia.
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak formalnego uzasadnienia dającego podstawę do zakończenia procedur.
Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.
16. Niewskazanie w protokole z zakończenia procedury daty jej zakończenia, co było niezgodne z zapisem § 18 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia.
Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia kiedy nastąpiło formalne zakończenie procedury.
Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.
17. Zakończenie procedur „Niebieskie Karty” pomimo braku udokumentowania realizacji działań, zaplanowanych w indywidualnych planach pomocy, przez członków grup roboczych wobec

rodzin objętych procedurą, co było niezgodne z § 10 ust. 1 i § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia czy zrealizowano wszystkie zadania zawarte w indywidualnych planach pomocy wobec rodzin objętych procedurą.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

18. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”, pomimo niepodjęcia działań określonych ww. rozporządzeniem, tj. pomimo niepodjęcia działań na rzecz osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, w tym niezaproszenia ww. osoby na spotkanie grupy roboczej celem m.in. dokonania analizy sytuacji rodziny i wypełnienia formularza „Niebieska Karta - C”, co było niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 1 ww. aktu prawnego.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Niebezpieczeństwo wystąpienia sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. Niewykazanie w „Sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” za 2018 r., przypadku odebrania dziecka z rodziny w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie pomimo, że miał on miejsce.
Skutek ujawnionego uchybienia: Niemiernodajne statystyki w ww. zakresie.
Osoba odpowiedzialna za ww. uchybienie: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Wskazanie w protokole z zakończenia procedury niewłaściwej przesłanki do jej zakończenia.
Skutek ujawnionego uchybienia: Niezgodne ze stanem faktycznym zakończenie procedury „Niebieskie Karty”.
Osoba odpowiedzialna za ww. uchybienie: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przyczyną wystąpienia wskazanych powyżej nieprawidłowości i uchybień było niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.) w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. Wszczynać procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w sytuacji powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych, podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie, zgodnie art. 9d ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
2. Po wygaśnięciu kadencji zespołu interdyscyplinarnego niezwłocznie powoływać zespół, zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy.
3. Nie dopuszczać do sytuacji, w których przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego działa bez podstawy prawnej.
4. Podjąć działania w celu przestrzegania przez przedstawicieli podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ww. ustawy obowiązku dokumentowania okoliczności wypełniania formularzy „Niebieska Karta - A” w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, zgodnie z § 10 ust. 1 w związku z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia.

5. Realizować procedurę wobec dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie, z udziałem osób reprezentujących jego interes, tj. w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego, zgodnie z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia.
6. Powoływać grupy robocze w składzie adekwatnym do problemów występujących w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, zgodnie z art. 9a ust. 11 i 12 ww. ustawy.
7. Dokumentować fakt zapraszania osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz wzywania osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na spotkania grup roboczych, zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
8. Dokumentować okoliczności wypełnienia formularzy „Niebieska Karta - C” i „Niebieska Karta – D”, zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
9. Wypełniać formularze „Niebieska Karta - C”, zgodnie z § 8 ust. 2 lub 5 ww. rozporządzenia.
10. Podejmować w stosunku do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie działania określone ww. rozporządzeniem, zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ww. aktu prawnego.
11. Wskazywać w indywidualnych planach pomocy działania dla przedstawicieli wszystkich podmiotów uczestniczących w realizacji procedury „Niebieskie Karty” - członków grup roboczych, zgodnie z § 16 ust. 2 ww. rozporządzenia.
12. Dokumentować realizację indywidualnych planów pomocy w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” przez członków grup roboczych zajmujących się poszczególnymi sprawami, zgodnie z art. 9b ust. 3 pkt 3 ww. ustawy i § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.
13. W protokołach z zakończenia procedury „Niebieskie Karty” zawierać datę jej zakończenia i opis zrealizowanych działań, zgodnie z zapisem § 18 ust. 2 pkt 2 i 3 ww. rozporządzenia oraz wskazywać przesłankę zakończenia zgodną z § 18 ust. 1 ww. aktu prawnego i stanem faktycznym.
14. Kończyć procedury „Niebieskie Karty” po podjęciu działań określonych ww. rozporządzeniem i ich udokumentowaniu z uwzględnieniem przesłanek wskazanych w § 18 ust. 1 ww. aktu prawnego oraz po udokumentowaniu realizacji działań wskazanych w indywidualnych planach pomocy przez wszystkich członków grup roboczych wobec rodzin objętych procedurą, zgodnie z § 10 ust. 1 oraz § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.
15. W sprawozdaniach wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zaleceń zawartych w wystąpieniu.

Jednocześnie proszę o powiadomienie o sposobie realizacji zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej